10.03.2017

Europa tinerilor, tinerii Europei!

#RO10@UE și #ERASMUS30

(Sala de conferințe a IER)

– SINTEZA EVENIMENTULUI –

În data de **10 martie 2017**, Institutul European din România (IER) și Centrul de Informare Europe Direct (CIED) București au organizat conferința-masă rotundă cu tema ***„Europa tinerilor, tinerii Europei! #RO10@UE și #ERASMUS30"***, evenimentul făcând parte din campania de dezbateri publice menite să încurajeze reflecția asupra priorităților președinției române a Consiliului Uniunii Europene din primul semestru al anului 2019.

Pe lângă laitmotivul celebrării a 10 ani de la aderarea României la Uniunea Europeană, cheia de boltă a discuțiilor a fost sărbătorirea a 30 de ani de la crearea programului Erasmus+ în anul 2017, pe parcursul căruia vor fi organizate conferințe, forumuri, dialoguri, ceremonii aniversare, dezbateri și expoziții în toate statele membre.

Primul panel a fost moderat de dna. **Gabriela Drăgan**, director general al Institutului European din România, și a vizat expunerea unor puncte de vedere instituționale pe temele amintite, în timp ce a doua secțiune a conferinței, moderată de expertul IER **Bogdan Mureșan**, s-a concentrat pe prezentarea unor testimoniale și experiențe concrete ale unor beneficiari de mobilități Erasmus.

Puncte principale exprimate în primul panel:

Dna. **Ana Birchall**, Ministru Delegat pentru Afaceri Europene, Ministerul Afacerilor Externe:

- Tema abordată este una relevantă din perspectiva participării active a tinerilor atât la dezvoltarea României și a societății românești, cât și la consolidarea proiectului european.
- Dna. Birchall a salutat celebrarea a 30 de ani de activitate a programului Erasmus, unul dintre cele mai apreciate programe ale Uniunii Europene, care a oferit pentru milioane de tineri europeni oportunitatea de a participa la construcția unei adevărate conștiințe europene.
- Tinerii prezenți la eveniment au fost invitați să participe la programele de internship organizate în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și al Guvernului României, precum și la inițiativele publice de pregătire a președinției Consiliului UE din 2019.
- *„Așa cum am afirmat și în trecut, România și Europa vor deveni mai bune dacă vom înțelege să ascultăm vocea tinerilor și în măsura în care tinerii se vor implica în procesul de decizie".*

Dl. **Vincent Lambotte**, Coordonator al Departamentului Comunicare al Reprezentanței Comisiei Europene în România:

- „Programele UE în domeniul educației și formării au cuvântul lor. În mod particular, programul 'Erasmus+' are o importanță specială anul acesta cu sărbătorirea a 30 de ani de succes. Trei lucruri sunt mai importante în cadrul acestui program: oameni, buget și teme".

- Programul va oferi unui număr de 4 milioane de europeni posibilitatea de a studia, de a se forma, de a câștiga experiență profesională și de a participa la programe de voluntariat în alte țări, iar bugetul va fi de aproape 15 miliarde de euro pe o perioadă de 7 ani.

Dna. **Alina Bârgăoanu**, Prof.univ.dr., Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Președintele Consiliului de Administrație al IER:

- Programul *Erasmus este cel mai de succes program derulat de Uniunea Europeană* datorită modului în care susține procesul de europenizare prin mobilitatea oferită tinerilor.
- Există o tendință de creștere a numărului de studenți străini care vin în România la studii, dar, în același timp, a crescut și tendința studenților români de a merge să studieze în străinătate cel puțin o dată pe parcursul celor trei cicluri de învățământ superior.
- O marcă a europenizării este dorința din ce în ce mai vizibilă a studenților români de a merge în programe Erasmus în țări din Centrul și Estul Europei, considerate până nu de mult destinații „exotice".
- Schimburile interculturale contribuie la reducerea atitudinilor eurosceptice, o problemă cu care România nu se confruntă încă; pe de altă parte, o parte a tinerilor români, care nu au avut experiența vremurilor de dinainte de căderea comunismului, tind să fie frustrați de statutul lor prin comparație cu cel al altor tineri europeni de aceeași vârstă, din Occident.

Dna. **Gabriela Drăgan**, Director General, Institutul European din România:

- În asentimentul tuturor vorbitorilor, dna. Drăgan a apreciat că programul Erasmus+ poate fi considerat cel mai de succes program european, care a dovedit că, prin folosirea cu înțelepciune a resurselor economice ale statelor membre, putem consolida relațiile inter- și extracomunitare.
- Una dintre ideile fundamentale prezente în *Declarația Schuman* făcea trimitere la o Uniune Europeană a cetățenilor, care nu se va constitui dintr-o dată, ci prin acțiuni concrete etapizate, precum proiectul Erasmus.
- La ora actuală, România se află într-un fel de „bulă protectoare" față de euroscepticismul hard (respingerea totală a principiilor și valorilor aflate la temelia Uniunii Europene), ceea ce ne oferă ocazia de a face un bilanț onest la 10 ani de la aderare, dar și de a transfera bune practici printre vecini.

Dna. **Monica Calotă**, Director al Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale:

- *Fondurile europene destinate acestui program în România au fost absorbite într-o proporție de 98,5%*; *în anul universitar 2016-2017, circa 7 000 de studenți români vor beneficia de mobilități de studiu Erasmus*, în timp ce aproximativ 3 000 de studenți străini vor sosi în același interval la unități de învățământ superior din țara noastră prin intermediul acestui program.
- 20 de ani de când România este implicată în programe menite să faciliteze mobilitatea tinerilor.
- *În jur de 9 milioane de persoane*, nu numai tineri, *au beneficiat de diferite mobilități de dezvoltare academică și profesională în proiecte europene* începând din 1987 încoace; printre personalitățile marcante ale vieții politice internaționale și naționale care au beneficiat

de acestea se numără Înaltul reprezentant UE pentru Afaceri Externe Federica Mogherini și Președintele României Klaus Iohannis.

Dl. **Alexandru Bindar**, Consilier al ministrului Educației:

- Programul Erasmus este privit cu foarte mult entuziasm de studenți deoarece aceștia reușesc, prin intermediul acestuia, să vadă modul de lucru în universitățile din celelalte țări ale UE.
- *Una dintre principalele probleme pe care le au studenții care pleacă cu Erasmus din România în celelalte țări este legată de diferența de nivel de trai*. De cele mai multe ori, bursa cu care pleacă studenții români cu Erasmus nu reușește să acopere cheltuielile de cazare și masă pe care ar trebui să le aibă acolo și de aceea e nevoie de suport financiar, fie de acasă, fie de la universități.
- *Prin intermediul Ordinului de Ministru 3 392*, cel care reglementează condițiile de acordare a burselor și a altor forme de sprijin, *s-a creat cadrul legal pentru ca universitățile să poată susține din venituri proprii cu burse studenții care pleacă în stagii fie în țară, fie în străinătate.*

Dl. **Dan Luca**, Senior Director EurActiv Media, Belgia:

- Prin prisma experienței personale, dl. Luca a prezentat retrospectiv câteva momente însemnate din istoria programului Erasmus, printre care și importanta contribuție a tinerilor europeni și a organizațiilor studențești care au influențat dezvoltarea programului Erasmus de-a lungul timpului.
- Analizând atât beneficiile oferite – imbold adus ratei natalității, diminuarea discursurilor naționaliste și a atitudinilor xenofobe, cât și punctele slabe – impactul negativ al schimbărilor în mediul academic pe fondul implementării sistemului Bologna, jurnalistul a propus în finalul alocuțiunii sale o temă de reflecție: *de ce programul Erasmus nu are un impact mai semnificativ?*.

Dna. **Loredana Licuța**, Coordonator, Centrul de Informare Europe Direct București:

- *Un alt motiv de celebrare este faptul că în 2017 marcăm al cincilea an de activitate al Centrului Europe Direct București*, găzduit de Institutul European din România și care desfășoară activități de informare a cetățenilor europeni la nivel local şi regional și de promovare a cetățeniei participative prin intermediul diferitelor instrumente de comunicare și prin interacțiunea cu părțile interesate, multiplicatori și presă la nivel local și regional.
- *Corpul european de solidaritate* urmărește să construiască o societate mai inclusivă, să sprijine persoanele vulnerabile și să caute soluții la provocările cu care se confruntă comunitățile. În acest sens, reunește tineri care vor să învețe, să ajute și să se dezvolte.

Dl. **Vlad Dan Chereches**, Președintele Alianței Naționale a Organizațiilor Studențești din România:

- Viața din timpul și de după Eramus este principala valoare adăugată a proiectului, care a creat familii, dar a ajutat și la dezvoltarea profesională a tinerilor; de asemenea, bursele Erasmus au facilitat și incluziunea socială.

- *„Nu mă tem de euroscepticism in România – tinerii activi din punct de vedere civic pot contrabalansa acțiunile negative din Uniunea Europeană".*

Puncte principale exprimate în cel de-al doilea panel:

Dl. **Bogdan Mureșan**, Expert, Biroul Studii şi Analize, Institutul European din România:

- *Mobilitățile de tip Erasmus*, cu precădere cele de studiu a căror durată variază de la 3 la 12 luni per ciclu de licență/masterat/doctorat, *reprezintă o oportunitate unică, de care fiecare tânăr ar trebui să profite cel puțin o dată în viață*.
- Pe parcursul mobilității acționăm, chiar și involuntar, în calitate *de ambasadori culturali* ai țărilor noastre de origine.
- Alegerea de a efectua o mobilitate de studiu la Universitatea Comenius din Bratislava (facilitată de Școala Națională de Studii Politice și Administrative), Slovacia, a fost considerată, la vremea respectivă, o opțiune mai puțin exotică – majoritatea colegilor optau pentru experiențe în Europa Occidentală; însă alegerea s-a dovedit mai mult decât inspirată în cele din urmă și a avut darul de a-i inspira și pe alții să îi calce pe urme.
- *Educația ne oferă putere, mobilitatea ne oferă libertatea de a ne fructifica adevăratul potențial*, sporindu-ne totodată empatia cognitivă și gradul de toleranță față de „Ceilalți".

Dna. **Ionela Ciolan**, Asist. univ. drd. şi cercetător, Şcoală Naţională de Studii Politice şi Administrative, fondator şi preşedinte Amnesty Internaţional Bucharest Group:

- A prezentat experienţa avută în două mobilități Erasmus diferite: cea în calitate de student al SNSPA cu mobilitatea de studiu la Universitatea din Bologna, Italia, precum şi cea de *visiting researcher* realizată prin intermediul *Erasmus Plasament* la Centrul de Studii UE-Rusia al Universitității Tartu, Estonia.
- *În cadrul mobilității, este important să îmbinați activitatea academică cu cea interumană, de schimburi de idei și viziuni asupra lumii*; de asemenea, nu uitați să călătoriți și să descoperiți cât mai multe din specificul local, ce, altfel, v-ar fi poate inaccesibil!
- Mobilitățile Erasmus contribuie la înlăturarea ideilor preconcepute și stereotipurilor legate de persoane și locuri.

Dna. **Eliza Vaș**, Expert, Biroul Studii şi Analize, Institutul European din România, Vicepreşedinte al Asociaţiei Young Iniţiative:

- *SEV este un serviciu prin care tinerii europeni pot face voluntariat într-o altă țară a Uniunii Europene, din vecinătatea UE sau parteneră din lume* pentru o perioadă cuprinsă între: 2 săptămâni și 2 luni – stagiile de scurtă durată; 2 și 12 luni – stagiile de lungă durată.
- *„Marele merit al EVS e acela de a-ți da o direcție în viață, în condițiile în care înainte era foarte greu să proiectezi acest lucru".*
- *"În tratatul de la Roma, semnat în urmă cu 60 de ani, nu exista decât o singură mențiune referitoare la tineri: încurajarea schimbului de tineri lucrători între statele membre. Uniunea Europeană n-a promis, în primele sale etape de fondare, că va face ceva pentru tineri. Și iată că pe măsură ce au trecut anii, inițiativele din acest domeniu s-au înmulțit, avem un serviciu care a împlinit 20 de ani de funcționare în 2016 și care a inclus participarea a peste 100 000 de voluntari."*

Dna. **Livia Mirescu**, Expert, Centrul de Documentare, Institutul European din România, beneficiar bursă Erasmus de cercetare *Université de Bourgogne* şi *Institut „Jules Guyot”:*

- Acum ceva vreme, competiţia era mult mai strânsă pentru a obţine o astfel de bursă, ceea ce a făcut ca reuşita ei să fie cu atât mai satisfăcătoare; aceasta i-a oferit şansa să studieze într-un mediu cât se poate de profesional, împreună cu colegi excepţionali din diferite medii culturale.
- Cercetarea nu a fost doar o activitate de bibliotecă, aceasta fiind complementată de experienţele interpersonale în contextul proiectelor şi conferinţelor, care au adus un plus de informaţie mult mai interactivă şi benefică pentru dezvoltarea pe plan personal.
- *Prieteniile legate în timpul mobilităților Erasmus transcend de regulă barierele clasice spațiale și temporale*.

Dna. **Andrada Petrache**, Asistent comunicare la Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii şi al Irlandei de Nord, fost bursier social media la Centrul de Informare Europe Direct Bucureşti:

- Dimensiunea europeană a acestui proiect, interacţiunea cu tineri din diferite ţări ne ajută să ne extindem și adâncim concepţia europeană.
- *Programul Erasmus+ ca element de soft power* (putere blândă) a UE ce ajută la consolidarea sentimentului de apartenenţa la Uniune pentru cetățenii europeni, sporind în același timp forța de atracție a constructului european pentru străini.
- *Programul Erasmus+ ca iniţiativa ce dă Uniunii Europene o formă concretă, palpabilă* de care tinerii au mare nevoie în această perioadă caracterizată de multiple crize, atât pe plan intern, cât și pe plan extern.

Dna. **Mădălina Haiducu**, Masterand, Facultatea de Istorie, Universitatea din Bucureşti:

- Beneficiara unei mobilități de studiu la Universitatea Fatih din Istanbul, Turcia, desființată între timp de guvernul turc pe fondul măsurilor punitive instrumentate de regimul Erdogan după lovitura de stat eșuată din iulie 2016.
- *Există un dezavantaj real în ceea ce privește birocraţia şi timpul de aşteptare asociat pentru eliberarea unor documente necesare procesului de înscriere pentru o mobilitate în afara spațiului comunitar* (într-un stat candidat sau asociat).
- Experiența Erasmus i-a oferit oportunitatea de a fi „un tânăr ambasador fără mandat” al României în faţa colegilor şi profesorilor dintr-o țară străină, cu toate că clivajul cultural și-a făcut simțită prezența încă din primele zile.

Sinteză realizată de
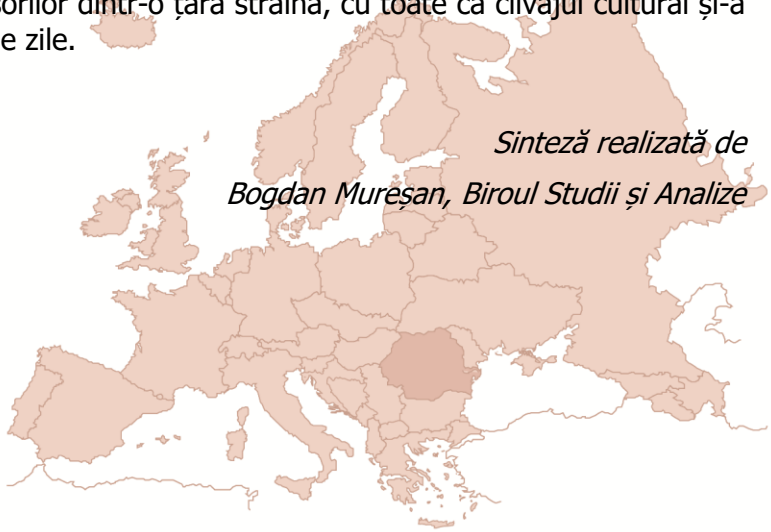
Bogdan Mureșan, Biroul Studii și Analize